

Forslag til forespørgselsdebat om obligatorisk pensionsordning

(Medlemmer af Inatsisartut Hans Enoksen, Pele Broberg, Jens Napãtoq, Partii Naleraq)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser og Råstoffer)

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg gerne takke for denne forespørgselsdebat om obligatorisk pensionsordning.

Tanken om at indføre en obligatorisk pensionsopsparing blev oprindeligt fostret af Skatte- og Velfærdskommissionen. Som det fremgik af bemærkningerne til det lovforslag, som blev fremsat i 2016, var det lovens formål både at sikre en holdbar offentlig økonomi på længere sigt og at forbedre fremtidens pensionisters levestandard. Lovforslaget blev vedtaget med 26 stemmer for og 1 imod.

Jeg går ud fra, at de der deltog i behandlingen af lovforslaget i 2016 var helt opmærksomme på, at mange borgere ikke havde en pensionsopsparing. Ifølge bemærkningerne til loven var det dengang vurderingen, at ca. 9.000 borgere ikke indbetalte til en pensionsordning, selv om de var aktive på arbejdsmarkedet. Det burde derfor ikke komme bag på partierne her i Inatsisartut, at loven ville betyde, at flere borgere skulle til at spare op til deres pension eller skulle spare mere op.

Jeg tror dog, at en del borgere fik sig noget af en overraskelse, da det i løbet af sidste efterår gik op for dem, hvad loven i praksis indebærer i forhold til deres økonomiske situation. Både Skattestyrelsen, bankerne og SISA forsøgte på hver deres måde at informere bredt om de nye regler og formå borgerne til at oprette og indbetale til en pensionsordning. Men det er i dag helt klart for mig, at der ikke har været informeret nok og på den rigtige måde. Det gjorde vi ikke godt nok og det må vi lære af.

Når nu vi er ved at snakke om fejl er jeg opmærksom på, at det først var i begyndelsen af 2020, at det blev opdaget, at ca. 935 borgere bl.a. som følge af forkerte indberetninger uberettiget havde fået tilsendt et skattekort med forhøjet trækprocent. Fejlene blev dog hurtigt rettet og de pågældende fik tilsendt et korrekt skattekort. Jeg beklager meget disse fejl. Jeg tror dog, at de er af den slags som kan ske, når man sætter nye ting i gang.

Der har fra forskellige sider været fremsat ønsker om, at Inatsisartutloven bør ændres. Nogle foreslår, at ordningen skal omlægges så arbejdsgiverne bliver forpligtet til at indeholde og indbetale pensionerne. Andre foreslår, at de forhøjede skattekort skal erstattes af almindelig inddrivelse. Jeg kan sige så meget, at vi i Naalakkersuisut overvejer de forskellige muligheder for tiden og at vi arbejder på at kunne fremsætte et lovforslag forventeligt på

efterårssamlingen, hvor målet både er at ordningen skal være let at administrere og give borgerne så få restancer som muligt.

Partii Naleraq lægger op til, at Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning hurtigst muligt skal suspenderes, og partiet taler i samme åndedrag direkte imod at befolkningen sparer op.

Det synspunkt deler Naalakkersuisut naturligvis ikke. Naalakkersuisut mener fortsat, at det er meget vigtigt, at borgerne sikres en god levestandard, når de går på pension. Naalakkersuisut vil derimod gerne være med til at drøfte, om der i lyset af Corona-krisen kan være behov for en længere indfasning af lovens opsparingsforpligtelse. F.eks. kan minimumssatsen for opsparing for 2020 på 6 procent udvides til også at gælde for 2021 og 2022. En sådan længere indfasning vil give den enkelte borger bedre tid til at indrette sine økonomiske forhold. Men det er ikke nogen god løsning på længere sigt, for det betyder en forringelse af borgernes pensionsopsparing og derved flere fattige pensionister på sigt. Samtidig vil en sådan udskydelse medføre en forøgelse af vort lands økonomiske holdbarhedsproblemer.

Jeg forstår ikke, hvordan Partii Naleraq kan få sig selv til sige, at man med den nuværende ordning vil fjerne 64 procent af borgernes rådighedsbeløb. Det er både forkert og urimeligt manipulerende. Grundlæggende fremgår det af loven, at opsparingssatsen hæves i perioden 2019-2024 med 1 procent årligt, således at satsen udgør 10 procent i 2024. Enhver kan derfor sige sig selv, at man aldrig kan nå op på en samlet betalingsssats på 64 procent. De penge som indbetales på en borgers pensionsordning tilhører derudover borgeren – ikke det offentlige. Partii Naleraqs logik svarer til, at de 500 kr. en borger bruger på at købe et par nye sko skal fragå i borgerens rådighedsbeløb. Den måde at regne på giver ingen mening. Desuden er regnestykket forkert allerede fordi, der ikke tages højde for borgerens skattefradrag.

Jeg kan desuden oplyse, at Skattestyrelsen i den seneste tid har gennemført en systemkørsel, der har resulteret i, at en række borgere får tilsendt et nyt skattekort uden hævet trækprocent.

Jeg vil gerne her til sidst på vegne af Naalakkersuisut tilkendegive vores vilje til at indgå i en dialog med Inatsisartuts partier og andre interessenter om mulige ændringer af Inatsisartutloven. Jeg vil dog gerne på forhånd bede om, at vi debatterer på baggrund af fakta, og ikke på baggrund af myter og rygter.

Med disse ord ser Naalakkersuisut frem til at høre medlemmernes synspunkter.